

Folketingsvalg 2022

I valgkampen fra 5. oktober til valget den 1. november bidrog Danske Landbrugsskoler med debatindlæg og stillede fem spørgsmål til de folketingspolitikere, som var uddannelsesordførere i den sidste valgperiode.

4 politikere tog sig tid til at svare – mange tak for det. Læs deres svar nedenfor.

5 spørgsmål til politikerne

Landbrugsskolerne ville gerne vide, hvad et nyt Folketing og en ny regering vil være optaget af, når det drejer sig om grønne erhvervsuddannelser, klima og bæredygtighed – ikke mindst om vilkår og rammer for landbrugsuddannelsen.

1. Vil du arbejde for etableringen af et grønt videnscenter, så jordbrugets uddannelser (landmand, gartner, skovtekniker mfl.) får et videnscenter på lige fod med de andre erhvervsuddannelser?

Anni Matthiesen, Venstre: For Venstre er det helt afgørende, at vi investerer markant i forskning og udvikling inden for den grønne omstilling, så vi kan skabe fremtidens grønne arbejdsmarked. Derfor har Venstre netop præsenteret [en grøn 2030-plan](#), hvor vi helt konkret foreslår at investere 15 mia. kr. i forskning, udvikling og nytænkning, så Danmark kan blive klimaneutral senest i 2050. Venstre vil gerne være med til at diskutere, om der bør oprettes et grønt videnscenter på lige fod med andre erhvervsuddannelser.

Gitte Willumsen, Konservative: Vi får brug for, at man på erhvervsuddannelserne kan undervise i, hvordan man arbejder bæredygtigt og klimavenligt. Hvordan man bedst får den viden ud på de enkelte uddannelser, vil vi gerne havde et bud på fra erhvervsskolerne. Hvis det er et videnscenter, der er svaret, så ja.

Peder Hvelplund, Enhedslisten: Det er afgørende for Enhedslisten, at grøn omstilling og bæredygtighed tænkes ind i alle uddannelser, og særligt jordbrugets uddannelser er afgørende, hvis vi skal sikre, at Danmark når i mål med den grønne omstilling og indfri målet om en 70 pct. CO₂-reduktion. Her fremstår et videnscenter som et oplagt tiltag, og Enhedslisten vil gerne se på mulighederne for at oprette et grønt videnscenter på lige fod med andre erhvervsuddannelser.

Susanne Zimmer, Frie Grønne: Ja, et videnscenter, som tager emner som regenerativt og bæredygtigt landbrug op.

2. Den socialdemokratiske regerings forslag om klimaerhvervsskoler nåede ikke at blive omsat i praksis. Hvordan vil du arbejde for at sikre, at alle fremtidens grønne erhvervsuddannede er klædt på til klimatilpasning og grøn omstilling?

Anni Matthiesen, Venstre: Venstre mener, at den grønne omstilling bør tænkes ind i alle erhvervsuddannelser i fremtiden. Det var også vores argumentation for, at det ikke gav mening at oprette særlige klimaerhvervsskoler, som den socialdemokratiske regering tidligere har foreslået.

Vi skal løfte alle erhvervsuddannelser økonomisk, så vi kan sørge for, at erhvervsskolerne har midler og udstyr til den grønne omstilling, som vi står over for alle steder i Danmark. Derfor har Venstre for nyligt præsenteret [et nyt uddannelsesudspil](#), hvor vi foreslår at afsætte 400 mio. kr. årligt til at styrke kvaliteten af erhvervsuddannelserne. Herunder foreslår Venstre specifikt, at der afsættes 150 mio. kr. til en ny udstyrspulje, og at der skal afsættes et betydeligt millionbeløb til at sikre, at erhvervsuddannelserne uddanner med henblik på de kompetencer som kræves i forbindelse med den grønne omstilling.

Gitte Willumsen, Konservative: Det vil vi gerne have et bud på fra erhvervsskolerne – det kunne være gennem fora: ”Sammen om ungdomsuddannelserne.” De bedste løsninger finder vi sammen. Vi tror på, at alle skoler skal kunne undervise i den grønne omstilling – vi skal ikke have grønne og sorte skoler.

Peder Hvelplund, Enhedslisten: Enhedslisten var med til at tage et vigtigt skridt i den rigtige retning med aftalen om at indskrive bæredygtighed i formålsparagraffen på erhvervsuddannelserne, og puljen til opkvalificering og efteruddannelse inden for klimatilpasning og grøn omstilling. De nye videnscentre spiller også en vigtig rolle, ligesom inddragelsen af de faglige udvalg er afgørende. Men man kommer ikke uden om, at de mange besparelser på erhvervsskolerne har betydet, at mange skoler har slidt og utidssvarende faciliteter og udstyr. Der er behov for det stik modsatte, hvis vi skal sikre flere dygtige faglærte, som har de nødvendige kompetencer inden for klimatilpasning og grøn omstilling. Derfor vil Enhedslisten investere massivt i bedre faciliteter, udstyr og efteruddannelse af underviserne.

Susanne Zimmer, Frie Grønne: Der skal afsættes midler til klimaerhvervsskoler eller endnu bedre at temaet kommer ind i alle erhvervsuddannelser.

3. I september kom parterne for det nationale program for udskoling og valg af ungdomsuddannelse med sine anbefalinger (repr. for ministeriet, kommuner, regioner, grundskolen og ungdomsuddannelserne). Hvordan undgår vi, at det ikke blot bliver hensigtserklæringer, som det kun er nogle kommuner, der gør alvor af? Vil du arbejde for, at der bliver lovgivet med krav til kommunerne?

Anni Matthiesen, Venstre: Parterne for det nationale program for udskoling og valg af ungdomsuddannelser er kommet med en lang række interessante anbefalinger til, hvordan vi kan styrke det fundamentale valg af ungdomsuddannelse. Dem tager vi naturligvis med i vores videre arbejde på området, så vi kan gøre det mere attraktivt for kommunerne at forbedre elevernes kendskab til forskellige uddannelser.

Gitte Willumsen, Konservative: Vejledningen i folkeskolen er yderst mangelfuld. Det er en bunden opgave at vejlede alle elever om uddannelsesvalg – sådan er det ikke i dag. Jeg har set det som lærer, hvordan denne opgave langsomt, men sikkert er blevet mere og mere sporadisk dækket. Der er brug for et kursskifte – og det vil vi arbejde aktivt for.

Peder Hvelplund, Enhedslisten: Parterne for det nationale program for udskoling og valg af ungdomsuddannelser har udarbejdet nogle interessante anbefalinger til, hvordan man kan styrke valget af ungdomsuddannelse. Det arbejde er der behov for at følge op på, og Enhedslisten er åben for at se på, om nogle af parternes anbefalinger bedst implementeres gennem lovkrav. Det er afgørende, at der sikres tilstrækkelig finansiering til, at kommuner og skoler har tid og ressourcer til at arbejde med anbefalingerne.

Susanne Zimmer, Frie Grønne: Jeg vil gerne se på, om krav er nødvendige, eller målet kan opnås via dialog.

4. Erhvervspraktik i udkolingen fremhæves ofte som en god og indirekte måde at introducere erhvervsuddannelserne på, men tilbuddet håndteres meget forskelligt i kommunerne. I dag er erhvervspraktik en ret for eleverne i 8. og 9. klasse, men det er som udgangspunkt deres eget ansvar at finde en plads. Vil du gøre erhvervspraktik obligatorisk og dermed pålægge kommunerne/folkeskolen at tilbyde det på linje med introkurser i 8. klasse?

Anni Matthiesen, Venstre: Det er helt afgørende, at vi skaber en stærkere kobling mellem skole og praktik, så skoleeleverne kan komme ud og prøve kræfter med at arbejde. Vi ser derfor positivt på at genindføre obligatorisk erhvervspraktik. Udbredelse af erhvervspraktik i folkeskolen er et godt sted at starte, hvis vi skal sikre at flere unge tager en erhvervsuddannelse. Et erhvervspraktikforløb kan nemlig åbne de unges øjne for, at der er andre veje at gå end den gymnasiale vej.

Gitte Willumsen, Konservative: Vi vil give børn bedre mulighed for at lære med hænderne. Derfor skal det være muligt at få en halv dags undervisning i samarbejde med en virksomhed eller en lokal erhvervsskole i stedet for idræt, håndværk og design samt valgfag fra 7. klasse- 9. klasse. Det er en vigtig del af vores folkeskoleudspil.

Peder Hvelplund, Enhedslisten: Enhedslisten er åben over for at gøre erhvervspraktik obligatorisk. Der er andre relevante tiltag, som samtidig bør styrkes, fx praksisfaglighed i undervisningen og samarbejde med organisationer og virksomheder i lokalsamfundet.

Susanne Zimmer, Frie Grønne: Jeg vil endnu hellere arbejde for at der kommer mere praktisk arbejde ind i undervisningen og et bedre samarbejde med erhvervslivet.

5. Hvordan vil du arbejde for at bevare lokalt forankrede uddannelsesmiljøer, som vi fx tilbyder på landbrugsskolerne, som også er kostskoler? Vi har en stigning i elevtilgang på knap ti pct., høj trivsel og et lavt frafald.

Anni Matthiesen, Venstre: Vi skal fortsat sikre attraktive studiemiljøer i hele Danmark og sikre endnu bedre trivsel og forhold i de lokalt forankrede uddannelsesmiljøer. Samtidig skal vi sikre, at endnu flere i fremtiden vil tage en uddannelse uden for de store byer. Venstre har tidligere præsenteret [et udspil](#) med fokus på at skabe attraktive uddannelser i hele Danmark.

Gitte Willumsen, Konservative: Vi tror på at stærke uddannelsesmiljøer kan tiltrække unge mennesker til uddannelser i hele landet. Den gode fortælling og spændende jobs efterfølgende er afgørende for at kunne tiltrække elever til uddannelser ude i lokalsamfundene.

Peder Hvelplund, Enhedslisten: Mange skoler presses økonomisk af de faldende elevtal de kommende år, det gælder særligt uden for de større byer. I Enhedslisten mener vi, det er afgørende at bevare lokalt forankrede uddannelsesmiljøer og sikre gode uddannelser i hele landet. Derfor har vi været med til at afsætte ekstra midler til ungdomsuddannelser i udkantsområder, herunder særtilskud til små erhvervsskoler i 2023. Vi mener, der er behov for at se på mere permanente løsninger på den pressede økonomi, som mange ungdomsuddannelser oplever de kommende år, så vi kan bevare de vigtige lokalt forankrede uddannelsesmiljøer.

Susanne Zimmer, Frie Grønne: Ja.